

11 Iulie 2011, nr. 489

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice

(înregistrat în Parlament cu numărul 1283 din 30 Mai 2011)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice .

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege ordinară, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Nota de fundamentare statuează faptul, că proiectul de lege are ca obiectiv stabilirea unui cadru legal în domeniul siguranței exploatării construcțiilor hidrotehnice, evaluării și gestionării riscurilor de inundații cu scopul de a reduce consecințele negative pentru sănătatea umană, mediu, patrimoniul cultural și activitatea economică asociate cu inundațiile. Acest proiect se referă la toate genurile de construcții hidrotehnice care pot prezenta în anumite condiții pericol de accident, soldat cu pierderi materiale ale persoanelor juridice și fizice sau ale societății, clasificate de către serviciul de supraveghere asupra siguranței construcțiilor hidrotehnice, aprobată prin hotărîre de Guvern.

De asemenea, proiectul menționat reglementează raporturile juridice între autoritățile publice, persoanele fizice și juridice, raporturi ce țin de proiectarea, construcția, punerea în exploatare, reconstrucția, conservarea și lichidarea construcțiilor hidrotehnice.

O atenție deosebită este atrasă cerințelor odată cu respectarea cărora se poate evita sau diminua riscul creării situației de accident a construcțiilor hidrotehnice. Este stipulat, că cerințele de asigurare a siguranței urmează a fi respectate la toate etapele de realizare, inclusiv proiectarea, construcția, exploatarea, reconstrucția, sistarea exploatării sau lichidarea construcției.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

Nota informativă nu este publicată pe pagina web a Parlamentului, însă există o Notă Informativă la proiectul respectiv pe pagina web a Ministerului Mediului (<http://www.mediu.gov.md/file/proiecte/Apele%20Moldovei/Nota%20Constrhidro.doc>). Anume această Notă Informativă este analizată în cuprinsul acestui Raport de expertiză.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă Termenul de cooperare cu societatea civilă a fost respectat, proiectul nefiind încă supus dezbatelor în plenul legislativului. Întrucât Parlamentul nu a procedat la examinarea proiectului înainte de termenul acordat pentru consultarea opiniei societății civile, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

6. Suficiența argumentării. Nota de fundamentare la proiectul Legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice conține o serie de argumente generale în sprijinul ideilor ce stau la baza proiectului, însă poate fi observată lipsa unei analize a impactului social și estimarea cheltuielilor ce pot surveni la realizarea prevederilor legii.

Totodată, nota informativă corespunde rigorilor art. 20 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 în partea ce ține de condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de lege cu reglementările în cauză.

Mai mult, ajustarea legislației naționale la actele cu relevanță ale UE poate fi considerată drept o justificare suficientă pentru promovarea unui proiect de lege.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. Astfel, proiectul de lege respectă parțial cerințele legislative menționate.

Reieșind din necesitatea asigurării compatibilității actelor legislative naționale cu legislația comunitară, proiectul Legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice transpune selectiv prevederile Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații, publicat în Jurnalul Oficial nr.L288 din 06/11/2007.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

În acest sens notăm inexistența unei analize economico-financiare și, respectiv, nu cunoaștem dacă realizarea prevederilor proiectului de lege necesită sau nu cheltuieli.

Deși din conținutul notei informative nu rezultă faptul că ar fi fost efectuate careva calcule economico-financiare, în opinia noastră, implementarea proiectului în cauză ar presupune suportarea anumitor cheltuieli financiare (de ex. asigurarea finanțării de către proprietar sau organizația de exploatare a construcțiilor hidrotehnice a măsurilor ce țin de siguranța de exploatare a construcțiilor hidrotehnice, determinarea suprafețelor și obiectelor pentru care există riscul potențial de inundație, precum și a volumului lucrărilor privind evitarea unui eventual accident la construcțiile hidrotehnice, crearea rezervelor de materiale intangibile pentru lichidarea consecințelor accidentelor la aceste construcții, etc.). În acest sens, autorul nu a prezentat nici un fel de calcule estimative.

9. Analiza impactului de reglementare a proiectului. La elaborarea proiectului Legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice nu s-a ținut cont de prevederile art. 20 lit. e) din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001 potrivit căruia, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, se întocmește o notă informativă care include fundamentarea actului de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Astfel, nota informativă a proiectului nu conține informații potrivit cărora poate fi dedusă o eventuală analiză a impactului de reglementare, deși proiectul conține anumite prevederi care pot avea impact asupra mediului antreprenorial.

Evaluarea de fond a coruptibilității

10. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

11. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

12. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

13. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările îndeplinind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație (art. 19 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001).

14. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul Legii supus expertizei stabilește atribuții ale autorităților publice în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice, și anume cele ale Guvernului, ale organelor centrale de specialitate și ale autorităților administrației publice locale.

Concluzii

În concluzia prezentului raport de expertiză menționăm următoarele:

- proiectul de lege are ca obiectiv stabilirea unui cadru legal în domeniul siguranței exploatarei construcțiilor hidrotehnice, evaluării și gestionării riscurilor de inundații cu scopul de a reduce consecințele negative pentru sănătatea umană, mediu, patrimoniul cultural și activitatea economică asociate cu inundațiile;

- proiectul menționat reglementează raporturile juridice între autoritățile publice, persoanele fizice și juridice, raporturi ce țin de proiectarea, construcția, punerea în exploatare, reconstrucția, conservarea și lichidarea construcțiilor hidrotehnice; cerințele de asigurare a siguranței urmează de a fi respectate la toate etapele de realizare, inclusiv proiectarea, construcția, exploatarea, reconstrucția, sistarea exploatarei sau lichidarea construcției;

- proiectul Legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice transpune selectiv prevederile Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații, publicat în Jurnalul Oficial nr.L288 din 06/11/2007;

- notăm inexistența unei analize economico-financiare și, respectiv, a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției